

Buletin informativ trimestrial Ianuarie – Martie 2021

**CANCERUL DE COL UTERIN POATE FI PREVENIT PRIN
TESTARE ȘI VACCINARE.**

**Consolidarea la nivel național a capacității sectorului
de sănătate românesc pentru implementarea de
programe de screening pentru tipurile de cancer
adecvate la intervenții de detectare precoce –
CEDICROM 2**

Cancerul de col uterin poate fi prevenit prin testare și vaccinare

proiectul CEDICROM 2, în derulare

În România sunt depistate anual peste 3.000 de femei cu cancer de col uterin; peste 1.700 de femei mor în fiecare an din această cauză

Motivele includ lipsa de informare, situația financiară și accesul precar la testare, în special în mediul rural – în comunități izolate ori la grupuri etnice, de exemplu romi, precum și lipsa unui sistem național de monitorizare. La cancerul de col uterin se ajunge în urma infecției persistente cu HPV (Virusul Papiloma Uman), care provoacă schimbări la nivelul celulelor colului uterin. HPV este un virus întâlnit frecvent, care se transmite în timpul contactului sexual.

Dr. Florian Alexandru Nicula

Ca să îmbunătățească această situație, Institutul Oncologic „Prof. Dr. Ion Chiricuța” din Cluj-Napoca (IOCN) desfășoară proiectul „Consolidarea la nivel național a capacității sectorului de sănătate românesc pentru implementarea de programe de screening pentru tipurile de can-

cer adecvate la intervenții de detectare precoce eficiente” - CEDICROM 2. Programul este realizat în parteneriat cu Oslo Universitetspsykehus HF / Krefregistret din Norvegia, în cadrul Programului „Provocări în sănătatea publică la nivel european”, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021 și cofinanțat de Ministerul Sănătății.

„Proiectul este gândit pentru femei care au mai greu sau nu au deloc acces la servicii medicale – de cele mai multe ori, este vorba despre persoane care nu sunt în sistemul asigurărilor de sănătate. Am vizat o sută de comunități din șapte județe – Arad, Constanța, Dolj, Gorj, Hunedoara, Timiș și Tulcea; este vorba de comunități izolate, fie că vorbim de o izolare socială (zone sărace), o izolare etnică (grupuri etnice, de exemplu romi), ori o izolare geografică (în munți, la frontieră ori în Delta Dunării). Am avut o componentă de informare, cu obiectivul de a ajunge la 30.000 de persoane, și una de testare, cu posibilitatea urmăririi ulterioare: 7.000 de teste, aplicate atât prin intermediul cabinetelor medicale din zonă, cât și prin auto-prelevare, cu instructajul aferent. În contextul pandemic internațional, am acordat o atenție sporită procedurilor de siguranță, pentru ca persoanele din grupul-țintă să beneficieze de cele mai bune condiții. Rezultatele testării ne arată, din păcate, o incidență ridicată a infectării cu HPV: peste 600 de teste au avut rezultat pozitiv. Pacientele cu rezultat pozitiv în screening vor fi urmărite și sprijinite în continuare”, explică Dr. Florian Alexandru Nicula, directorul de proiect. În CEDICROM 2 au fost implicați 20 de media-

tori sanitari, buni cunoscători ai situațiilor locale pentru fiecare zonă. Aceștia au mers în comunitățile vizate și au discutat cu medicii de familie, cu cei de la cabinetele de planning familial (în cazurile în care acestea existau), cu beneficiarii; Împreună cu echipa mobilă IOCN au împărțit materiale informative și au înlesnit recoltarea probelor pentru testare - au fost vizate femeile din grupa de vârstă la risc de 25-64 de ani. Femeile au avut posibilitatea să opteze pentru prelevarea probei în regim de autoprelevare, în intimitatea casei lor sau să se adreseze specialiștilor medicali deplasați cu Unitatea mobilă.

Proiectul a avut un impact major în toate comunitățile în care a fost implementat. Mii de femei au avut posibilitatea să efectueze gratuit testele de prevenire a cancerului de col uterin.

„Am mers în comunele din județul Gorj și am vorbit cu medicul de familie, cu cei de la cabinetele de planning familial, să vedem ce persoane pot beneficia de acest program, din listele dâșilor. Am stabilit apoi zilele clare pentru recoltare, proces care s-a desfășurat în cabinetele medicale, mai ales că am avut și o componentă de auto-prelevare. Dată fiind situația

panică, am luat măsuri sporite de siguranță pentru toți cei implicați”, povestește Roxana Safta, mediator sanitar în cadrul proiectului.

În urma miilor de teste efectuate, persoanele ale căror teste au ieșit pozitive au fost luate în evidență și, de la caz la caz, pentru acestea vor urma proceduri suplimentare, de la confirmarea diagnosticului până la tratament, prin sistemul see and treat. Astfel, fără îndoială, acest proiect contribuie la salvarea multor vieți omenești. Costul pierderii unei femei prin cancer de col uterin este enorm pentru familia și societatea din care ea face parte.

Serviciile medicale incluse în protocolul de urmărire sunt: testarea Babeș-Papanicolau pentru femeile cu vârsta cuprinsă între 25 și 30 de ani, testarea CareHPV pentru femeile de 30-64 de ani, recoltarea testelor Babeș-Papanicolau pentru efectuarea triajului citologic, confirmarea testelor pozitive, evaluarea colposcopică la fața locului și criocauterizarea.

Roxana Safta

Implicarea în proiectul CEDICROM 2 a avut și un efect... neașteptat pentru Roxana Safta, după cum ea ne povestește: „Prietena mea cea mai bună este o femeie grozavă; are 43 de ani, doi copii și o situație financiară bună. E o femeie informată în general, știa despre testul HPV și

totuși nu și-l făcuse niciodată, avea doar test Babeș-Papanicolau - făcut în acel an. L-a făcut

acum și a fost o surpriză colosală, testul HPV era pozitiv și i-a ieșit destul de proeminent; virusul era foarte invaziv. A mers la ginecolog, au urmat testări, care i-au confirmat o leziune precanceroasă, a vut loc și o intervenție, iar pentru că a fost descoperită rapid, acum este bine”, spune Roxana Safta.

Aceasta este doar una din situațiile în care implementarea acestui proiect a avut un impact pozitiv asupra femeilor care au participat la testare, femei active în viață și în societate, femei care sunt mame, soții, surori sau prietene. Cancerul de col uterin poate fi prevenit prin testare și vaccinare – acesta este și obiectivul proiectului CEDICROM 2.

„Cea mai eficientă modalitate de prevenire a cancerului de col uterin este vaccinarea fetelor înainte de debutul activității sexuale și participarea femeilor adulte la programe de screening”, concluzionează Dr. Florian Alexandru Nicula.

O prezentare detaliată a proiectului și mai multe informații despre cancerul de col uterin se găsesc pe site-ul dedicat: <https://cedicrom.ro>.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Proiect implementat de Institutul Oncologic „Prof. Dr. Ion Chiricuță” Cluj-Napoca, în calitate de Promotor, în parteneriat cu Oslo Universitetssykehus HF / Kreftregistret din Norvegia, în cadrul Programului „Provocări în sănătatea publică la nivel European” finanțat din MECANISMUL FINANCIAR SEE 2014-2021.